

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 08.11.2023, klo 16:02 - 19:39

Paikka Teams/Läsnäolokokous

Käsitellyt asiat

- § 55 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 56 Pöytäkirjantarkastajat**
- § 57 Lastensuojelun henkilöstömitoituksen tilannekuva**
- § 58 Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma sekä henkilöstösuunnitelma**
- § 59 Henkilöstöjaoston kokousaikataulut vuonna 2024**
- § 60 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 61 Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys**
- § 62 Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvitys**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Ulla Kampman, puheenjohtaja
Anneli Taina, 1. varapuheenjohtaja, poistui 17:44
Antti Ivanoff
Sami Kymäläinen, poistui 17:44
Niina Melkko
Klaus Myllymäki, poistui 17:44
Anne Nyman
Heidi Rytty
Timo Tuomisto, poistui 17:44
Marjukka Heino, varajäsen
Petteri Hinkka, varajäsen, saapui 17:45
Nina Lindberg, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Emilia Tomminen, Hallintoassistentti, sihteeri
Taina Niiranen, Henkilöstöjohtaja, esittelijä
Pasi Virtanen, Talousjohtaja, saapui 16:35, poistui 17:30
Titta Pelttari, Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelulinjajohtaja, saapui 16:03, poistui 16:34
Titta Pelttari, Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelulinjajohtaja, saapui 18:14, poistui 18:49
Minna Luoto, Suun terveydenhuollon toimialuejohtaja, saapui 17:45, poistui 18:13

Poissa

Lotta Hamari
Keijo Kaleva

Allekirjoitukset

Ulla Kampman
Puheenjohtaja

Emilia Tomminen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

12.11.2023

12.11.2023

Niina Melkko
Pöytäkirjantarkastaja

Antti Ivanoff
Pöytäkirjantarkastaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 55

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintosäännön 125 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään viisi (5) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Varsinainen kokouskutsu ja esityslista henkilöstöjaoston kokoukseen 8.11.2023 on toimitettu sähköisesti 3.11.2023. Esityslista liitteineen on tallennettu sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre) 3.11.2023 sekä julkaistu yleisessä tietoverkossa 3.11.2023.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Lisäksi henkilöstöjaosto päättää

- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 57 ja 62 ajaksi lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjajohtaja Titta Pelttarille.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 58 ajaksi talousjohtaja Pasi Virtaselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 61 ajaksi suun terveydenhuollon toimialuejohtaja Minna Luodolle.

Päätös

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Lisäksi henkilöstöjaosto päätti

- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 57 ja 62 ajaksi lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjajohtaja Titta Pelttarille.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 58 ajaksi talousjohtaja Pasi Virtaselle.
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden §:n 61 ajaksi suun terveydenhuollon toimialuejohtaja Minna Luodolle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 56

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 144 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei toimitilin ole päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat Antti Ivanoff ja Niina Melkko. Varalla Lotta Hamari ja Heidi Rytty.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Antti Ivanoff ja Niina Melkko. Varalla Nina Lindberg ja Heidi Rytty.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 57

Lastensuojelun henkilöstömitoituksen tilannekuva

26640/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Titta Pelttari, LASTEN, NUORTEN, PERH. PAL. JOHTAJ, titta.pelttari@pirha.fi

Tausta

Lastensuojelun henkilöstömitoituksesta on säädetty vuoden 2022 alusta voimaan tulleessa lastensuojelulain (417/2007) 13 b §:n muutoksessa. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan myötä yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 35 lasta asiakkaanaan. Vuoden 2024 alusta enimmäismäärä on 30 lasta lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohden. Asiakasmäärä koskee vain lastensuojelun asiakkaana olevia lapsia, joten määrään ei lasketa jälkihuollossa olevia täysi-ikäisiä nuoria.

Sosiaalityöntekijätarve on kasvanut vuosien varrella lainsäädäntömuutosten sekä asiakkaiden palvelutarpeen kasvun myötä siten, että valtakunnallinen suhteellinen sosiaalityöntekijävaje on tarpeeseen nähden sosiaali- ja terveysalalla työskentelevistä ammattiryhmistä kaikkein suurin.

Pirkanmaan lastensuojelun henkilöstömitoituksen tilannekuva

Pirkanmaan hyvinvointialueen 513 sosiaalityöntekijän tehtävästä lastensuojelun sosiaalityön vastualueelle sijoittuu 113. Poikkileikkaustilanteessa 31.10.2023 lastensuojelun sosiaalityön viroista 17 oli vailla vakituista tai määräaikaista sosiaalityöntekijää. Rekrytointiyritysten kautta Pirkanmaan hyvinvointialueelle määräaikaiseen virkasuhteeseen palkattuja sosiaalityöntekijöitä oli yhteensä 8,5.

Henkilöstövajauksesta johtuen lokakuun henkilöstömitoitusseurannassa lakisääteinen henkilöstömitoitus ylittyi 32,5 sosiaalityöntekijällä. Poikkileikkaustilanteessa lastensuojelun avohuollon asiakkuudessa oli 2305 lasta ja lastensuojelun sijaishuollon asiakkuudessa 1096 lasta. Henkilöstömitoituksen piirissä olevien asiakkaiden kokonaissumma oli täten 3 466 lasta. Mikäli kaikki lastensuojelun sosiaalityöntekijän virat olisivat olleet täytettyinä ja asiakasmäärät olisivat jakautuneet tasaisesti kaikkien työntekijöiden kesken, olisi asiakasmäärä sosiaalityöntekijää kohden ollut 31 lasta.

Koska sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijätilanne on ollut jo pidempään useampien ammattiryhmien osalta erittäin kriittinen, käynnistettiin Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa veto- ja pitovoimatekijätyö jo hyvinvointialuevalmistelun aikana. Henkilöstöltä kootun tiedon pohjalta on suunniteltu ja otettu käyttöön erinäisiä toimenpiteitä, jotka esitellään tarkemmin kokouksessa ja käytettävissä olevassa oheismateriaalissa.

Haastavan sosiaalityöntekijätilanteen vuoksi käynnistetään koko hyvinvointialueetasoinen resurssiselvitys, jonka tavoitteena on luoda tilannekuva eri palvelutehtävien sosiaalityöstä ja sosiaaliohjauksesta sekä terveysosiaalityöstä päätöksenteon tueksi. Selvitystyön tavoitteena on luoda kokonaisymmärrys sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursseista, tehtäväjaoista ja niiden kehittämisen tarpeista, työn sisällöistä ja työtehtävien kohdentamisen tarpeesta ottaen huomioon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

toisaalta lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja yhtäältä raskaampien palveluiden tarpeen ennaltaehkäisyyn.

Kuntien eläkevakuutusyhtiön (Keva) tekemien selvitysten mukaan Pirkanmaalla oli vuonna 2020 yhteensä 197 kelpoisen sosiaalityöntekijän vaje. Kevan analyysin mukaan sosiaalityöntekijätilanne ei tule helpottumaan nykyisten eläköitymis- ja koulutusennusteiden pohjalta.

Sosiaalihuollon ammattihenkilölain tulkintamuutos

Tilannetta haastaa entuudestaan se, että Valvira on tiukentanut heinäkuussa 2023 tulkintaansa Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 12 §:stä, jossa määritetään oikeus toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön ammatissa. Uuden tulkinnan mukaisesti sosiaalityöntekijän sijaiseksi on kelpoinen vain henkilö, joka on yliopistossa kirjoilla pääaineenaan sosiaalityö, ja on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelun.

Aiemman tulkinnan mukaan tilapäisenä sosiaalityöntekijänä on voinut toimia vuoden verran kerrallaan, eli peräkkäiset tilapäiset työsuhteet ovat olleet mahdollisia. Uusi Valviran kannanotto kiristää myös tätä tulkintaa, jolloin nykyisistä sijaisista iso osa ei enää pysty toimimaan sosiaalityöntekijän sijaisena vuonna 2024.

Valviran kannanoton myötä on käynnistynyt valtakunnallinen vaikuttamistyö sosiaalityöntekijätilanteen helpottamiseksi. Muun muassa hyvinvointialueiden johtajien sekä lasten, nuorten ja perheiden palveluista vastanneiden palvelulinjajohtajien allekirjoittamassa ja STM:lle ja Valviralle toimitetussa kannanotossa esitetään, että Valviran uusi ohje arvioidaan uudelleen kiireellisesti ja tehdään tarpeen mukaiset asetusohjeet. Välittömänä toimenpiteenä Valviran nykyinen sosiaalityöntekijöitä koskeva ohjeistus esitetään kumottavaksi siten, että aiempi ohjeistus otetaan jälleen käyttöön. Toiseksi esitetään, että lastensuojelulain asiakasmitoituksen (30 lasta / lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä) voimaantuloa siirretään 1.1.2028 saakka henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi. Siirtymäsäännöksen mukaista mitoitusta 35 asiakasta / lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä sovellettaisiin vuoteen 2028 saakka. Kolmantena toimenpiteenä esitetään, että sosiaalityöntekijöiden koulutusmääriä nostetaan tuntuvasti. Esitetään, että kiristynyt asiakasmitoitus voi tulla voimaan vasta, kun sosiaalityöntekijöiden valmistuvien määrä riittää. Lisäksi koulutuksen sisältöjen on annettava valmiudet toimia sosiaalityöntekijän tehtävässä.

Oheismateriaalina lastensuojelun mitoituksen tilannekuva.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä tiedoksi esitellyn tilannekuvan.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelulinjajohtaja Titta Pelttaria, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Titta Peltari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 58

Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma sekä henkilöstösuunnitelma

11145/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Pasi Virtanen, TALOUSJOHTAJA, pasi.virtanen@pirha.fi

Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2024

Aihetta alustaa talousajohtaja Pasi Virtanen.

Hyvinvointialueen talousarviolaadinnan lähtökohdat ovat olleet ensimmäisen toimintavuoden aikana hankalat. Yhtään tilinpäätösvuotta ei ole takana, johon laskentaa tai kulusuunnittelun raamitusta olisi voinut perustaa, ja toisaalta ensimmäisen toimintavuoden toteumat kehittyvät jatkuvasti ja tarkentuvat vuoden edetessä. Lisähaastetta tuo myös talouden voimakkaasti alijäämäinen toteuma vuoden 2023 aikana. Sen sopeuttamista täytyy lähteä heti tekemään ja siihen onkin reagoitu Pirkanmaan hyvinvointialueella syksyllä 2023 yhteistoimintaneuvotteluilla. Neuvottelut eivät kuitenkaan ehdi päättyä ennen talousarviovalmistelun päättymistä, jolloin neuvotteluiden tuloksia ei voida huomioida mukaan valmistuvaan talousarvioon. Tämän vuoksi vuoden 2024 talousarviota joudutaan todennäköisesti tarkistamaan heti vuoden 2024 alussa.

Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa on vertailupohjaksi otettu vuoden 2023 ennustettu toteuma, koska se vastaa kuitenkin eniten talouden ja toiminnan todennäköistä kokonaistilannetta.

Talousarvioesityksessä alijäämä on 67,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. YT-prosessin tavoite on löytää 42 miljoonan euron säästöt. Mikäli tämä onnistuu, on tammikuussa tehtävän talousarviomuutoksen jälkeen alijäämä noin 25 miljoonaa euroa. Tämä sekä vuonna 2023 syntyvä alijäämä tulee kattaa lain mukaan vuosina 2025–26.

Talousarviossa on voimakas painotus ostopalveluiden siirtämisestä omaksi toiminnaksi. Siksi henkilöstömenojen kasvu on peräti 7,9 %. Vastaavasti muiden palveluiden ostoissa on 6,4 % lasku kuluvan vuoden ennusteeseen verrattuna. Tämä sisältää mm. vuokratyövoiman käytön vähentämisen.

Kaikkiaan toimintamenot saavat kasvaa 2,3 %. Tavoite on tiukka, sillä valtakunnallisten työehtosopimusten muutos tuo yli 6 % henkilöstömenojen kasvun kahden vuoden aikana. Inflaatio on tällä hetkellä yli 5 %.

Investointien suunnittelu on tällä hetkellä vaikeaa. Valtio ei myöntänyt ensi vuodelle lainanottovaltuutta. Investointien tulorahoitusta kuvaava vuosikate on esityksessä negatiivinen. Niinpä investointeja voidaan rahoittaa vain vuoden 2023 lainanottovaltuudella, jota voidaan käyttää ainoastaan vuonna 2023 aloitettuihin investointeihin. Pirkanmaan hyvinvointialueella on menossa lisälainanottovaltuusneuvottelut ministeriöiden kanssa. Niiden tulos ei ole vielä tiedossa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Henkilöstösuunnitelma

Aihetta alustaa henkilöstöjohtaja Taina Niiranen.

Henkilöstösuunnittelu perustuu hyvinvointialueen strategiaan, strategian toimeenpano-ohjelmaan ja henkilöstöohjelmaan. Henkilöstöohjelma on henkilöstöä koskeva strateginen ohjausasiakirja, joka tukee strategiaa ja viestii henkilöstöä koskevat keskeiset strategiset linjaukset, tavoitteet ja toimenpiteet valtuustokaudelle 2023-2025. Se tuottaa suuntaviivat henkilöstöjohtamiselle sekä määrittelee perustan johtamisen ratkaisuille ja päätöksille sekä ennakoii henkilöstöä koskettavia ilmiöitä sekä lainsäädännön, toimintaympäristön ja työelämän muutoksia.

Henkilöstöohjelman strategiset kärkiteemat ovat: teemme merkityksellistä työtä ja arvostamme toisiamme ja asiakkaitamme, oikeat ihmiset oikeilla paikoilla, kehitymme työssä – kehitymme yhdessä ja hyvä ammattimainen johtaminen kuuluu kaikille. Henkilöstösuunnittelussa tulee huomioida toimintaympäristön keskeiset muutokset, kuten palvelutarpeen kasvu, henkilöstömitoitus, henkilöstöpula, rahoitus ja lainsäädäntö sekä kriittisimmät ja eniten kustannushyötyä tuottavat tavoitteet.

Hyvinvointialueella on sovittu strategiset kehittämisohjelmat, joiden toimeenpanoa seurataan ja arvioidaan. Strategian toimeenpano-ohjelma luo edellytykset toiminnan kehittämiseksi määrittämällä toimenpiteet, vastuut ja seurantamittarit. Toimeenpano-ohjelman avulla seurataan, että etenemme yhtenäisesti kohti yhdessä asetettuja tavoitteita ja strategista tahtotilaa. Henkilöstöä koskevia kokonaisuuksia ovat muun muassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelman päivittäminen, henkilöstön osaamisen ja kyvykkyyksien kehittäminen, sisältäen selkeät urapolut, perehtymisen, kehitys- ja tavoitekeskustelujen käytännöt sekä joustavat ratkaisut hyvinvoinnin ja työkyvyn tukemiseksi.

Henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys ovat kriittisiä tekijöitä, jotta hyvinvointialue pystyy menestymään muuttuvassa toimintaympäristössään.

Suunniteltuja toimenpiteitä henkilöstövoimavarojen riittävyyden varmistamiseksi ovat muun muassa varahenkilöstötoiminnan kehittäminen, kansainvälisen rekrytoinnin hyödyntäminen ja vuokratyövoiman hallittu käyttö. Toimintaa tukee uusi työvoimahallinnan järjestelmä, jonka käyttöönotto alkaa vuonna 2024.

Strategian toimeenpano-ohjelmassa oletuksena on, että kustannuskehityksessä tulee saavuttaa noin 2 %:n pysyvä tuottavuusparannus 2023 - 2025, joka on keskimäärin noin 20M€ vuodessa. Oletuksena on myös, että palkkojen indeksikasvu sekä palkkaharmonisaatio tulevat kasvattamaan henkilöstökuluja 133M€ tällä aikavälillä, kun nykyinen henkilöstömäärä pysyy vakiona.

Henkilöstöresurssit on suunniteltu palvelulinjoittain talousarvioon realistisesti siten, että henkilöstökulut pystytään kattamaan palvelulinjalle osoitetulla rahoituksella. Henkilöstöresurssien suunnittelun lähtökohtana on ollut vuoden 2023 ennustettu toteuma. Henkilöstöresursseja on voitu lisätä esim. ostopalveluista omaksi toiminnaksi siirtämällä tai muulla kulurakenteen muutoksella. Resurssia on voitu myös uudelleen kohdentaa sisäisillä järjestelyillä.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen suunnitellaan strategiatavoitteiden ja toiminnallisten muutosten mukaisesti. Kullakin toimialueella on tehty talousarviovaraus ulkopuolista täydennyskoulutusta varten. Täydennyskoulutukseen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

on suositeltu käytettävän 1 % palkkamenoista, josta tarkan suunnitteluvarauksen alueet ovat suunnitelleet omaan talousarvioonsa sovitettuna.

Henkilöstöjaostossa linjataan vuoden 2024 henkilöstöetuuksista vasta loppuvuoden aikana. Henkilöstöetujen ja tyhy-toiminnan suunnitteluvaraukset tehdään yksikön omaan talousarvioon. Valmistelussa huomioidaan Pirkanmaan hyvinvointialueen työsuojelun ja työhyvinvointiohjelma vuosille 2023-2025.

Talousarviovalmistelussa on varauduttu virka- ja työehtosopimusten nojalla toteutettavien sopimuskorotusten maksamiseen, palkkaharmonisointiin ja uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon. Hyvinvointialueella palkankorotusvaikutus KT:n arvion mukaan on kaikkiaan 6,39 %, josta vuositasolla vaikutus palkkakustannustasoon kokonaisuudessaan on noin 4,6 % vuonna 2024.

Hyvinvointialueella on noin 20 000 työntekijää vuoden 2024 alussa. Hyvinvointialueen työntekijöistä vakituudessa työsuhteessa on 1.1.2024 noin 16 000 työntekijää eli 80 % kaikista työntekijöistä. Määräaikaisia työntekijöitä on noin 4 000. Henkilötyövuosia on budjetoitu yhteensä 19 490.

Palkkabudjetti on suunniteltu kustannuspaikoittain. Lisäksi suunnittelu on voitu tehdä kohde- ja projektitasolla, mikäli se on ollut tarpeen. Palkkabudjetti on laadittu vakituisten ja määräaikaisten osalta henkilötasolla. Sijaismäärärahat, vuokratyövoima, lisätyöt sekä erilaiset maksettavat korvaukset on budjetoitu kokonaisuutena kustannuspaikoittain.

Lomapalkkavelan muutokseen arvioidaan olevan 0,75 % palkkasummasta. Henkilösivukulut ovat 23,49 % palkoista. Henkilöstöbudjetti vuodelle 2024 on 1 182 387 375 euroa, josta palkkojen osuus on 953 079 952 euroa ja henkilöstön sivukulujen osuus 229 307 423 euroa.

Oheismateriaalina talousarvioesitys 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä tiedoksi vuoden 2024 talousarvion ja toimintasuunnitelman sekä henkilöstösuunnitelman.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana Pasi Virtasta, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen. Henkilöstösuunnitelman osalta asiantuntijana kuultiin henkilöstöjohtaja Taina Niirasta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 59

Henkilöstöjaoston kokousaikataulut vuonna 2024

616/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Emilia Tomminen, HALLINTOASSISTENTTI, emilia.tomminen@pirha.fi

Hyväksymisaikataulu

Hallintosäännön 124 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Aluehallitus ja aluevaltuusto ovat hyväksyneet osaltaan kokousaikataulut vuodelle 2024 syys-lokakuussa 2023. Muiden toimielimien osalta kokousaikataulut tuodaan päätettäväksi kunkin toimielimen kokoukseen loka-marraskuussa 2023.

Aluehallituksen linjauksen mukaisesti aluehallituksen jaostojen, valtuuston valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten työsuunnitelmien tulee pohjautua etukäteen laadittuihin vuosikelloihin. Valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten kohdalla talousarviossa otetaan kohtuullisessa määrässä huomioon myös muu valmistelu, kuten mietintöjen valmisteluun varattava resurssi. Kustannusten säästön kannalta kaikkien toimielinten, valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten tulee ottaa käyttöön etä- ja hybridikokouksia.

Toimielimiin on kokonaisuudessaan varattu vuoden 2024 talousarviossa 2,9 miljoonaa euroa, jonka rajoissa toimielinten on pysyttävä. Budjettiesitys perustuu tilinpäätöksen 2023 ennusteeseen.

Toimielinkohtainen suunnittelu

Toimielin voi suunnitella oman työskentelynsä vuodelle 2024 annetuissa kehyksissä. Vuoden 2023 toteumatietojen perusteella laskettuna henkilöstöjaoston talousarvio mahdollistaa 9 kokoontumista vuodelle 2024. Toimielimet suunnittelevat, miten kokoontumiset jakautuvat varsinaisiin kokouksiin, työpajoihin tai muihin tilaisuuksiin sekä sen pidetäänkö tilaisuudet etä-, hybridi- vai läsnäolotilaisuuksina.

Demokratiakustannuksia seurataan kokonaisuutena, mutta seuranta tulee tehdä myös toimielinkohtaisesti. Jokaisen toimielimen, valiokunnan ja vaikuttamistoimielimen tulee pysyä talousarviokehyksessä. Kokoustapojen suunnittelulla toimielin pystyy kohdentamaan budjettiaan haluamiinsa asioihin.

Henkilöstöjaostolle ehdotetaan kokouspäiviksi seuraavia ajankohtia:

- keskiviikko 7.2.2024 klo 15.00
- keskiviikko 13.3.2024 klo 15.00
- keskiviikko 17.4.2024 klo 15.00
- keskiviikko 15.5.2024 klo 15.00
- keskiviikko 5.6.2024 klo 15.00
- keskiviikko 4.9.2024 klo 15.00
- keskiviikko 2.10.2024 klo 15.00

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- keskiviikko 20.11.2024 klo 15.00
- keskiviikko 11.12.2024 klo 15.00

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- hyväksyä esitetyn kokousaikataulun vuodelle 2024.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 60

Tiedoksi merkittävät asiat

- Kehittämisisiltapäivän 15.6.2023 koonti

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä kokouksessa esiin tulleet asiat tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 61

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys

25417/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Luoto, TOIMIALUEJOHTAJA,SUUN TERVEYD., minna.luoto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma.pdf
- 2 Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma LAAJA MATERIAALI.pdf

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alataavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen suun terveydenhuollon palveluiden verkostoa koskeva selvitys syys-lokakuussa 2023.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluiden verkostolla palvelutarpeeseen ja sen muutokseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston valmistelussa on ollut pohjana aluevaltuuston 14.8.2023 hyväksymät palveluverkon kehittämisen yleiset sekä palvelukohtaiset periaatteet.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa tällä hetkellä suun terveydenhuollon palveluja 53 toimipisteessä. Lisäksi aikuisten palveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta noin 10 toimipisteestä. Osa toimipisteistä sijaitsee sote-asemilla, osa erillisinä hammashoitoloina koulujen yhteydessä tai muuten erillään muista sote-palveluista. Omat toimipisteet eroavat asukasohjiltaan, käyntimääriltään sekä henkilöstömääriltään huomattavasti toisistaan. Hammaslääkäreitä, suuhygienistejä ja hammashoitajia toimipisteissä on noin 540.

Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palveluiden käyttöasteissa on suuria eroja. Digitaalisten palveluiden tarjonta on ylipäättään hyvin vähäistä. Liikkuvina palveluina on syksyllä 2023 aloitettu alakoululaisten määräaikaistarkastusten tekeminen kouluilla siirrettävien hoitokoneiden avulla. Lukuvuonna 2023/2024 Tamperetta lukuun ottamatta kaikki määräaikaistarkastukset tehdään kouluilla. Tampereella toiminta alkaa lukuvuonna 2024/2025. Jonkin verran on tarjottu liikkuvia palveluja myös ikäihmisten asumispalveluyksiköihin joillain alueilla.

Pirkanmaan väestön määrän ennustetaan kasvavan 2–4 % vuoteen 2035 mennessä. Tällä hetkellä eniten suun terveydenhuollon palveluita käyttävän ikäryhmän eli 7–17-vuotiaiden määrän ennustetaan kuitenkin pienenevän. Samaan aikaan yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa, samoin kuin tämän ikäryhmän palveluiden tarve.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asiakasmäärän ennustetaan jonkin verran kasvavan vuoden 2022 tasosta. Käyntimäärien ennustetaan pysyvän vuoden 2022 tasolla olettaen, ettei nykyisissä toimintamalleissa tapahdu muutoksia. Suuntaus on kuitenkin kohti pidempiä käyntiaikoja, jolloin yhdellä käyntikerralla pystytään tarjoamaan enemmän palvelua ja näin vähennetään muun muassa potilasvaihdoista syntyvää hukkaa.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluiden verkosto, jossa palvelut jakautuvat fyysisiin toimipisteisiin, liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin. Suun terveydenhuolto on toimenpidekeskeinen ja laiteriippuvainen toimiala. Digitaalisten palveluiden käyttö tulee olemaan jatkossakin selvästi montaa muuta palvelua vähäisempää. Sen sijaan liikkuvien palveluiden tarjontaa voidaan lisätä. Vaiheittain toteutuvat muutokset edellyttävät joistakin vanhoista toimintatavoista luopumista.

Sosiaali- ja terveystalvaelujen kiinteämpi yhteistyö on keskeinen tulevaisuuden tavoite. Suun terveydenhuollossa tavataan säännöllisesti valtaosa lapsista ja nuorista. Suun terveydestä voidaan tunnistaa monia yleisterveyteen liittyviä pulmia sekä mahdollisia sosiaalipalvelujen tarpeita. Yhteistyö vastaanottopalvelujen ja sosiaalipalvelujen kanssa on tärkeää. Yhteistyötä tukee suun terveydenhuollon toimipisteiden sijoittuminen jatkossa pääosin samoihin tiloihin näiden palvelujen kanssa, jolloin asiakkaan palvelutarpeisiin voidaan vastata joustavasti ja moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen.

Palveluiden verkoston valmistelu lähti kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmistelutyöryhmät pitivät tulevaisuuden palveluiden verkoston kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutoksien skenaariota, jossa palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittyymiin ja samalla lisätään merkittävästi liikkuvia palveluja sekä mahdollisimman paljon digitaalisia palveluita. Samalla palveluiden verkostoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena. Liikkuvilla palveluilla tuodaan palveluita lähelle asukkaita varsinkin haja-asutusseuduilla.

Laajempien muutosten skenaariossa vuonna 2035 fyysisissä, kiinteissä toimipisteissä tapahtuisi 75 % käynneistä. Liikkuvina palveluina tarjottaisiin 15 % käynneistä ja digitaalisina palveluina 10 % käynneistä. Liikkuvien palvelujen tarjontaa muille kuin alakoululaisille pilotoidaan keväällä 2024 yhdessä vastaanottopalvelujen ja sosiaalityön kanssa.

Suun terveydenhuollon tulevaisuuden palveluiden verkoston osalta esitetään, että vuonna 2035 käytössä olisi 30 toimipistettä. Toimipisteiden aukioloaikoja laajennettaisiin, mikä osaltaan parantaisi palveluun pääsyä. Liikkuvilla palveluilla täydennettäisiin palveluita erityisesti haja-asutusseudulla, jossa julkinen liikenne on vähäistä. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi muun muassa asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutualueisiin. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, sekä
- antaa aluehallitukselle liitteenä olevan lausunnon.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana suun terveydenhuollon toimialuejohtaja Minna Luotoa, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Henkilöstöjaosto pitää esitystä perusteltuna, mutta esitys tarvitsee vielä tarkempaa jatkovalmistelua. Lisäksi valmistelussa on huomioitava seuraavat näkökulmat:

- Pitää varmistaa, ettei ihmisten kynnyks hakeutua hoitoon vaarannu pitkien välimatkojen vuoksi.
- Henkilöstön pito- ja vetovoima pitää varmistaa muuttuvissa työnteon tavoissa.
- Henkilöstöjaosto korostaa, että henkilöstöä tulee kuulla ja osallistaminen sekä työhyvinvointi tulee varmistaa uudistuksen eri vaiheissa.
- Palveluiden saatavuus alueilla, joista lakkautetaan toimipiste, tulee kuvata tarkemmin.
- Muutoksista tulee viestiä mahdollisimman ajantasaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Klaus Myllymäki, Anneli Taina, Sami Kymäläinen ja Timo Tuomisto ilmoittivat olevansa esteellisiä asiassa (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Tiedoksi

Aluehallitus, Eeva Torppa-Saarinen, Minna Luoto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 62

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvitys

25418/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Titta Pelttari, LASTEN,NUORTEN,PERH.PAL.JOHTAJ, titta.pelttari@pirha.fi

Liitteet

- 1 Palveluiden_verkosto_LaNuPe_ESITYSMATERIAALI - SAAVUTETTAVA.pdf
- 2 Palveluiden verkosto_LaNuPe_LAAJA MATERIAALI.pdf

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alataavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkkoselvitys syys-lokakuun 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkkoselvityksen ja sen pohjalta tehtyjen päätösten tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluverkolla palvelutarpeeseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Keväällä 2023 valmisteltiin palveluverkon kehittämisen yleisiä sekä palvelukohtaisia periaatteita, jotka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.8.2023. Sekä yleiset palvelulinjakohtaiset periaatteet ovat olleet pohjana lasten, nuorten ja perheiden palveluverkon valmistelussa. Valtuuston hyväksymät periaatteet ja kyseisten palveluiden esitettävät muutokset ovat linjassa keskenään.

Selvitys toteutettiin virkajohdon alaisuudessa konsulttityhtiö Nordic Healthcare Group: n (NHG) ollessa valmistelun tukena. Valmistelussa käytettiin pohjana laajasti avoimen datan tilastotietoja mm. THL, Tilastokeskus, Sotkanet, Kela. Väestöanalyysit pohjautuvat Tilastokeskuksen väestötietoihin sekä Pirkanmaan liiton tekemän väestösuunnitteen tietoihin.

Valmistelua varten muodostettiin asiantuntijaryhmä, jossa oli edustettuna kaikkien toimi- ja vastualueiden edustajat, tilahallinnon, henkilöstöpalvelujen ja viestinnän edustajat. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkostoa työstettiin syys-lokakuussa 2023. Työpajoja järjestettiin yhteensä viisi kappaletta. Lisäksi henkilöstöä osallistettiin laajasti erilaisilla kyselyillä (sosiaalipalvelut) sekä keskusteluilla ja kartoituksilla lähiesihenkilöiden kanssa (terveys- ja opiskeluhuollon palvelut). Kunnilta koottiin tietoa meneillään olevista ja tulevaisuuden tilahankkeista, joilla on vaikutusta hyvinvointialueen järjestämisvastuulla oleviin lasten, nuorten ja perheiden palveluihin.

Hyvinvointialueen johtoryhmä on ohjannut lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkostotyötä.

Nykytilakuvaus ja muutospaineet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Lasten, nuorten ja perheiden palveluja tarjotaan tällä hetkellä 420 toimipisteessä lähes 1900 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen toimesta. Toimipisteiden asiakaspohja, käynti- ja henkilöstömäärät eroavat huomattavasti toisistaan. Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palvelujen käyttöasteissa on suuria eroja. Liikkuvia palveluja palvelulinjalla on jo nyt runsaasti. Palveluja tarjotaan omasta palvelutuotannosta pääosin virka-aikaan.

Pirkanmaan lapsiväestön määrän kehittymisen myötä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelutarpeen ennustetaan vähenevän koko Pirkanmaan alueella. Strategian toimeenpanotyöllä tavoitellaan sitä, että palvelujen käytön painopiste siirtyy universaali- ja varhaisen vaiheen palveluihin ja korjaavien palvelujen tarve vähenee merkittävästi nykyisestä. Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa eri palvelujen kysyntään merkittävästi.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa palvelujen järjestämistä haastavat työvoiman saatavuus ja riittävyys. Erityisesti sosiaalityöntekijöiden, lääkäreiden ja psykologien määrä on tarpeeseen nähden riittämätön ja vaikuttavat palvelujen tuottamiseen erityisesti maakunnan reuna-alueille.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluverkko, jossa palvelut jakautuvat ns. kivijalkapalveluihin (fyysiset toimipisteet), liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin.

Tavoitteena on tuottaa lasten, nuorten ja perheiden palvelut nykyistä asiakaslähtöisemmin. Digipalveluiden käyttöä sekä oman palvelutuotannon aukioloaikoja tulee laajentaa palveluun pääsyn ja asioinnin sujuvoittamiseksi. Ammattilaisten välisen yhteistyön mahdollistaminen on otettu huomioon fyysisen toimipisteverkoston suunnittelussa.

Hyvinvointialueen, kuntien ja 3. sektorin palveluksessa työskentelevien lasten, nuorten ja perheiden palvelujen ammattilaisten yhteistyön sujuvuus varmistetaan siten, että universaali- ja varhaisen vaiheen palvelujen tarjotaan myös jatkossa lähellä asiakkaita. Haasteellisessa elämäntilanteessa olevien lasten, nuorten ja perheiden tarvitsema joustava, moniammatillinen tuki pyritään varmistamaan sillä, että erityisesti erityisosaamista edellyttävät palvelut sijoittuvat jatkossa pääosin samoihin osaamiskeskittyymiin. Oman palvelutuotannon osuutta erityisesti lastensuojelun laitoshoidon osalta on tarve vahvistaa.

Valmistelu lähti asetetusta kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmisteluryhmät pitivät tulevaisuuden palveluverkon kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutoksien skenaariota, jossa liikkuvien ja digitaalisten palvelujen osuutta merkittävästi nykyisestä vahvistetaan. Samalla toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja erityisosaamista edellyttäviä palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittyymiin. Fyysistä palveluverkkoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena.

Eri palvelujen osalta digitaalisten, liikkuvien ja fyysisten palveluiden suhteelliset osuudet vaihtelevat merkittävästi kuitenkin siten, että digitaalisten ja liikkuvien palvelujen osuutta on kasvatettu kaikissa palvelukokonaisuuksissa. Digitaalisilla ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

liikkuvilla palveluilla täydennetään palveluita erityisesti haja-asutusseuduilla, jossa julkinen liikenne on heikkoa. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi, jossa on nostettu esiin vaikutuksia mm. lapsiin, asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutuun. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Hyvinvointialueen strategian mukaisesti toiminnan kokonaisuudessa tavoitellaan noin kahden prosentin tuottavuuden lisääntymistä vuositasolla. Lähtökohta on huomioitu valmistelussa.

Jatkovalmistelu

Lasten, nuorten ja perheiden palveluverkkovalmistelussa edetään tarkemmalle tasolle kuulemiskierroksilta saadun ohjauksen sekä sosiaali- ja terveystalujen palveluverkkosuunnitelmien yhteensovittamisen jälkeen.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston laaja ja tiivistetty selvitys ovat liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Taina Niiranen, HENKILÖSTÖJOHTAJA

Henkilöstöjaosto päättää

- merkitä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, sekä
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsittely

Kuultiin asiantuntijana lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelulinjajohtaja Titta Pelttaria, joka poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Henkilöstöjaosto pitää henkilöstön näkemysten kuulemista positiivisena. Jaosto katsoo, että esitys tarvitsee vielä tarkempaa jatkovalmistelua. Valmistelussa on huomioitava seuraavat näkökulmat:

- Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden uudistusta kehitettävä suhteessa aikuisille suunnattuihin palveluihin ja panostettava omaisten tukemiseen ja läheisverkostojen aktivointiin.
- Kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on huomioitava.
- Palveluiden saatavuus alueilla, joista lakkautetaan toimipiste, tulee kuvata tarkemmin.
- Henkilöstön pito- ja vetovoima pitää varmistaa muuttuvissa työnteon tavoissa.
- Työntekijöiden pysyvyys on tärkeää palveluiden vaikuttavuuden kannalta.
- Muutoksista tulee viestiä mahdollisimman ajantasaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Klaus Myllymäki, Anneli Taina, Sami Kymäläinen ja Timo Tuomisto ilmoittivat olevansa esteellisiä asiassa (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta) ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin.

Tiedoksi

Aluehallitus, Titta Pelttari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§55, §56, §57, §58, §61, §62

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).